

عنوان مقاله:

آسیب شناسی جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران؛ مبتنی بر موردکاوی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگ ارتباطات، دوره 24، شماره 64 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسنده:

داریوش مطلبی - دانشیار گروه علوم تربیتی واحد یادگار امام (ره) شهرری، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. Dariush.matlabi@iaui.ac.ir

خلاصه مقاله:

هدف مطالعه حاضر شناسایی آسیب های برگزاری جایزه کتاب سال به منظور بهبود سیاست ها، شیوه برگزاری، ارتقاء فرایند داوری و تاثیرگذاری بیشتر آن در جامعه نشر است. پژوهش از نظر رویکرد از نوع کیفی و از نظر روش اجرا از نوع موردکاوی است. جامعه مورد مطالعه، نوشته های مرتبط با جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، اساتید دانشگاه، متخصصان و ذی نفعان درگیر در برگزاری و اجرای جشنواره و ناقدان و متخصصان مطلع در حوزه کتاب سال است که از تکنیک نمونه گیری متخصص برای انتخاب نمونه استفاده شده است. برای گردآوری داده ها از بررسی نوشته ها، مصاحبه و گروه کانونی استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده های کیفی در دو مرحله انجام شده است؛ دور اول کدگذاری و دور دوم الگویابی. در دور اول کدگذاری، سعی شد به هر تکه ای از داده یک برچسب (همان کد) داده شود؛ در دور دوم، الگوهای از این کدها استخراج شد. برای پیشبرد فرایند کدگذاری ابزارهای گوناگونی از جمله انجام فرایند با مداد و کاغذ گرفته تا استفاده از برنامه های رایانه مکس کیو.دی. ای (ویرایش ۱۱) استفاده شده است. نتایج نشان می دهد مسائل و مشکلات کتاب سال را می توان در حوزه های سیاست گذاری و برنامه ریزی، روندهای اجرایی و داوری دسته بندی کرد. همپوشانی جایزه کتاب سال با جوایز دیگر و مشخص نبودن جایگاه آن نسبت به جوایز دیگر، سبب کاهش شان کتاب سال شده است. وابستگی بیش از حد جایزه به بدنه دولت هم از نظر مادی و هم از نظر سیاست گذاری، انتخاب دبیر علمی، داوران و... سبب شده تا در دوره های محدودی، شاهد دخالت های مسئولان فرهنگی در رای و نظر داوران و همچنین معرفی برگزیدگان باشیم. اعتماد به جشنواره ها و جوایز مهم ترین اتفاقی است که می تواند در رشد و بالندگی و تاثیرگذاری آن ها موثر باشد و ضمن اقبال مردم و متولیان امر به جوایز، در ارتقا صنعت نشر تاثیرگذار باشد و مسئولان نهاد کتاب سال باید در این خصوص برنامه ریزی و سرمایه گذاری مناسب تری داشته باشند.

کلمات کلیدی:

کتاب سال، جایزه کتاب، مطالعه موردی، داوری کتاب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1941729>

